

5. Rubrika: „Důstojenství, úřad a t. d. k tomu jest zřízena, aby se z ní vidělo hlavní povolání, živnost neb výživa osob zapsaných.

Rubrika tato vyplněna tedy budíž sice zcela dle zdání a vůle jednoho každého, a však takovým slovem, aby se z něho snadno vyrozumělo, do které ze 17 kategorií tuto položených náleží.

Tyto kategorie čili třídy jsou:

1. Duchovní veškerých vyznání náboženských.
2. Civilní úředníci státní, fondovní, obecní a soukromí, i kteří jsou na pensi.
3. Osoby vojenské a úředníci vojenští, necht' jsou ve službě skutečné čili nic.
4. Literati čili spisovatelé, umělci a soukromí učitelové.
5. Advokáti, notáři, veřejní jednatelé i osoby k nim náležité.
6. Osoby zdravotní.
7. Držitelé pozemků či gruntů a hor čili bání i pachtýřové jich.
8. Držitelé domů a důchodníci (osoby od kapitálů žijící).
9. Fabrikanti a řemeslníci.
10. Obchodníci.
11. Plavci a rybáři.
12. Pomocníci při hospodářství polním a lesním, při myslivosti a hornictví.
13. Pomocníci při fabrikách a řemeslech.
14. Pomocníci při obchodu.
15. Všelijací jiní služebníci.
16. Nádenníci.
17. Osoby všeliké, ježto do rubrik výše položených nenáleží, i také manželky, děti, zchovanci a zchovanky osob takových.

Má-li manželka neb dítě některé svůj vlastní neb společný pozemek neb jinou majetnost, aneb svůj vlastní nebo společný obchod neb jinou živnost, a mohli tedy do některé z výše položených rubrik zapsána býti, budíž to připomenuto.

Jen když osoba některá náleží do rubriky poslední, (17), může se sloupec čarou příční vyplniti.

6. Do rubriky „domov“ zapsati se má místo, kam osoba přísluší, a má se pojmenovati obec, okres, kraj a země, kam to místo náleží. Přísluší osoba některá do toho místa, kde se zdržuje aneb máli tam právo domovské, má se do rubriky této napsati jen jméno toho místa a té obce, do které místo toto náleží.

Rubrika „Připomenutí“ má také obsahovati, kde se osoby zapsané zdržují, když nejsou přítomny. V též rubrice, nestaloli se to již v některé předešlé, má se napsati, že osoba zapsaná jest voják na dovolenou odpuštěný aneb invalida patentální neb reservační, aneb že jest povinna službou k rezervu.

8. Jak se mají ostatní rubriky vyplňovati, jest samo sebou patrné a netřeba toho vysvětlovati; toliko co se týče sloupců „Přítomen“ a „Nepřítomen“, připomíná se, že se má cifra 1 (jednuška) do toho sloupce napsati, na který kdo chce odpovéditi „ano;“ do druhé pak rubriky má se udělati čárka napříč.

9. Za podnájemníky nepřítomné aneb za takové, kteří neumějí psáti, má nájemník, pokud může, rubriky v ceduli oznamovací vyplniti nebo alespoň jméno jich zapsati, připomena, prož ostatní rubriky zůstaly prázdné; za nájemníky nepřítomné aneb za takové, kteří neumějí psáti, má to učiniti držitel domu neb správce jeho.

10. Poněvadž se popisování obyvatelstva konati má dle toho, kolik ho bylo dne 31. října, tedy se má cedule oznamovací vyplniti podlé toho, kolik obyvatelů bylo posledního října; přihodilali se během toho dne změna nějaká, má se udati, mnoholi obyvatelů bylo poslední hodinu řečeného dne.

Když jest cedule oznamovací vyplněna, má ji vydavatel podepsati a potvrditi, že v ní jest všechno dle pravdy napsáno, a pak ji má první tři dni měsíce listopadu majiteli domu aneb správci jeho odevzdati.

11. Připomíná se: kdo by se popisování vyhýbal nebo něco nepravdivého udal, aneb jinak něco proti povinnosti předpisem o popisování lidu jemu uložené učinil, potrestán bude vedlé okolností pokutou 1 zl. až 20 zl. k. m., kteráž pokuta má k fondu chudých té obce připadnouti, jestliže by ale pokuty té nemohl složit, potrestán bude vězením přiměřeným, ne však jednoho týdne delším, a hodilali by se případnost k potrestání dle zákona trestního, bude k němu dle něho přikročeno.

12. Jestli cizozemec některý v hospodě (vyjímajíc hospody tovaryšské) uhostěn, aneb zdržujeli se co host v rodině nějaké (ne tedy, když jest v najatém bytu soukromém), má se to výslovně v Připomenutí poznamenati, protože se pak při počítání vynechají.